

Opatija, 21.11.2016. - Jedan od prioriteta političkih pitanja Europske Unije je problem bacanja hrane. Platforma Mreža hrane i Udruga Žmergo povezali su se s Udrugom gradova i Europskim socijalnim i gospodarskim odborom (EGSO) kako bi organizirali Međunarodnu konferenciju „Inovacije kreću odozdo - lokalni modeli sprečavanja bacanja hrane“ u *Europskom tjednu smanjenja otpada* upravo zato što je smanjivanje otpada od hrane proces koji u Hrvatskoj tek biva poznat kao važan.

Usprkos činjenici da je u mnogim zemljama EU pri doniranju hrane oslobođeno poreza na dodanu vrijednost donacije proizvođača hrane i trgovačkih lanaca nisu povećane, a košarice brojnih korisnika humanitarnih organizacija i socijalnih samoposluga i dalje su prazne.

Cilj međunarodne konferencije je bio na političkoj razini osvijestiti problem bacanja hrane kao socijalni i ekološki, ali i gospodarstveni problem. Okupljeni, aktivni i vrlo ugledni hrvatski i europski političari, aktivisti, gospodarstvenici razmijenili su svoja iskustva, predstavili najnovija istraživanja te izdvojili dobre prakse kako bi se potaknule lokalne i regionalne inovacije.

Posebna izvjestiteljica EP-a za bacanje i sigurnost hrane članica Europskog parlamenta, Biljana Borzan, u procesu je izrade izvješća o stanju u EU koji će biti gotov do srpnja 2017. Predstavivši neke od ključnih saznanja i predloženih rješenja gđa Borzan je naglasila da, na žalost, ovaj Izvještaj i predložene mjere nisu obvezatne te nemaju zakonsku snagu. Na žalost, svakom četvrtom građaninu prijete siromaštvo, a trećina hrane se zapravo baca. Na godinu preko 89 milijuna € neprodane hrane odlaze na odlagalištima, a u Hrvatskoj čak 400.00 t i to čak 52% iz domaćinstava.

Glavni tajnik Vlade Republike Slovenije Tadej Slapnik govorio je o odluci Slovenije da se prebaci na proces kružnog gospodarstva jer je to jedini način da se odgovori na pitanje, s obzirom da će uskoro doći do fizičkih granica razvoja i neophodno je prirodne resurse očuvati kako bi ostali i za sljedeće generacije. Čak 7 ministarstava uključeno je u proces, a stvorena je i šira platforma u koju su uključene organizacije civilnog društva i gospodarstvenici, kako bi zajedno iznašli rješenja.

Mindaugas Maciulevičius, iz Europskog gospodarskog i socijalnog odbora, izvjestitelj o «Održivijim sustavima hrane» prezentirao je rad i suradnju unutar ovog odbora te modele koji mogu pridonijeti rješavanju ovog problema. Naglasio je da je najvažnija karika u procesu promjena ponašanja svakog pojedinca, jer drugačije ponašanje, kao što je održiva potrošnja, će dovesti da se kupuje razumno, a time i ne baca hrana iz naših frižidera.

Vedran Horvat iz Instituta za političku ekologiju iz Zagreba propitivao je pravednost i raspodjelu. Pitanje distribucije je neriješeno, a podsjetio je da o nedostatku prirodnih resursa govori već 40 godina te da cirkularno gospodarstvo možda nije idealno rješenje, ali možda najbolje koje u ovom trenutku imamo.

Urša Zgojnik iz udruge Ekologi brez meja predstavila je praksu u Sloveniji, projekte koje provode te statističke podatke o količini bačene hrane u Sloveniji. Suradnju s Vladom i samoupravama je ocijenila pozitivnom, kao i izradu akcijskog plana za cirkularnu ekonomiju Slovenije.

Đana Pahor, u ime Hrvatske obrtničke komore i prof. Vidoje Vujić iz Hrvatske gospodarske komore u Primorsko-goranskoj županiji, govorili su o ovoj problematici iz pozicije poduzetnika te problemima na koje nailaze u namjeri da smanje količinu bačene hrane ili doniraju iste.

Ivan Jurešić iz poduzeća Ponikve Eko otok Krk d.o.o. predstavio je IVO koncept (izbjegni, vredniji, odloži), praksu prikupljanja bio otpada na pragu te koliko to utječe na količinu otpada na odlagalištu Treskavac na otoku Krku i kompostiranju kao zadnjem koraku u području bacanja hrane, u sklopu njihova odlagališta.

Zoran Grozdanov iz platforme Mreža hrane osvrnuo se na izlaganja i važnost suradnje svih sektora u procesu iznalaženja pravih rješenja. Na žalost slab, odaziv donosioca odluka ovom skupu pokazatelj je koliko ovaj problem u Hrvatskoj nije prepoznat te je ova konferencija odličan poticaj za nastavak priče o bacanju hrane.

Valja istaknuti mnogobrojnu delegaciju Crvenog križa Opatija koje je predstavila napore koji

se ulažu u “Market za potrebite građane” kako bi najugroženijima priuštiti najosnovnije, a svoje police pune doniranom hranom. Udruga Žmergo predstavila je niz projekata koji su direktno vezani uz rješavanje ovog projekta. Ekološki sajam, kompostiranje, ekološki vrtovi u školama i mnoge edukacije i aktivnosti koje se provode u cilju osvještavanja građana s ciljem promjena navika i zelenog načina razmišljanja i djelovanja.

Moderatori Marina Škrabalo i Igor Bajok doprinijeli su odličnoj diskusiji izuzetno zainteresiranih sudionika i govornika. Panelisti međunarodne konferencije kao i sudionici ugošćeni su u kabinetu Ugostiteljske škole Opatija čiji su učenici pripremili i poslužili ručak u više sljedova od hrane koja je prikupljena iz trgovačkih lanaca, a koja je pred istekom roka. Ručak je izazvao oduševljene sudionika, a poslužio je i kao pravi primjer u praksi kako nije nužno hranu bacati, već se i od takve hrane mogu učiniti *ukusna čuda*.